

1) **ตัณหา** คือ ความอยากหรือความเห็นแก่ตัว มีความโลภ
อยากได้ โดยมุ่งหวังแต่ประโยชน์ส่วนตน

2) **มานะ** คือ ความถือตัวหรือความทะนงตน มองว่าตนเอง
ดีที่สุด อยากยิ่งใหญ่ไฝ่เด่นครอบงำผู้อื่น มุ่งแสวงอำนาจมาก
เชิดชูตน

3) **ทิฏฐิ** คือ ความยึดติดในความคิดเห็นของตน ไม่ยอมรับ
ความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งความคลั่งไคล้ในความเชื่อ ลัทธิ
ทฤษฎีหรืออุดมการณ์ทั้งหลายโดยขาดการไตร่ตรอง

นิโรธ คือ ภาวะที่ความทุกข์ดับสนิทหรือภาวะที่ปัญหาหมดสิ้นไป การดับทุกข์ในที่นี้ หมายถึงการดับตัณหา ซึ่งเป็นสมุทัยหรือเหตุให้เกิดทุกข์ นิโรธจึงเป็นความจริงที่ควรบรรลु

อรรถะ 3

อรรถะ แปลว่า ประโยชน์หรือจุดมุ่งหมายในที่นี้หมายถึงประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติธรรมหรือจุดมุ่งหมายของชีวิตตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา แบ่งเป็น 3 ระดับ

1. ทิฏฐิธัมมิกัตถะ:

ประโยชน์ในปัจจุบัน คือ จุดมุ่งหมายชีวิตระดับพื้นฐาน
เป้าหมาย

1. มีสุขภาพดี แข็งแรง

2. มีงานทำ มีทรัพย์จากอาชีพ สุจริต

3. มีเกียรติยศตามฐานะ เป็นที่ยอมรับในสังคม

4. มีครอบครัวอบอุ่น สร้างวงศ์ตระกูลให้เป็นที่น่าเชื่อถือ

แนวทางปฏิบัติ

1. ประกอบอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียรซื่อสัตย์สุจริต
2. ประหยัดและอดออม
3. คบเพื่อนดี หลีกเว้นการคบคนชั่ว
4. ดำรงชีวิตตามสมควรแก่ฐานะอาชีพไม่ฟุ่มเฟือยเกิน

ฐานะ

2. สัมปรายิกัตตะ

ประโยชน์เบื้องหน้าเป็นจุดมุ่งหมายระดับ คุณค่า ยึดมั่น ในความดี

เป้าหมาย

1. ความอบอุ่น สุขใจ
2. ความภาคภูมิใจในชีวิตที่สะอาด เพราะสุจริตธรรม
3. ความอิมใจในชีวิต เพราะได้ทำประโยชน์แก่สังคม
4. มีความแก้แค้น นำทางชีวิตด้วยปัญญา
5. ความโปร่งใส มั่นใจว่าได้ทำกรรมดี

แนวทางปฏิบัติ

1. มีศรัทธา เชื่อว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
2. มีระเบียบวินัยในชีวิต รักษาศีลให้สมบูรณ์
3. รู้จักแบ่งปัน เสียสละ รู้จักใช้ปัญญาแยกแยะความดี

ความชั่ว

3. ปรมาตตะ

ประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นจุดมุ่งหมายระดับสูงสุดคือ การมี
ปัญญารู้เท่าทันความจริง

เป้าหมาย

1. ไม่หวั่นไหว หรือ ถูกครอบงำจากกระแสความเปลี่ยนแปลง
2. ไม่ผิดหวังเศร้าโศกเพราะจิตยึดติดในสิ่งใดๆ
3. สงบ ผ่องใส เบิกบานใจอยู่ตลอดเวลา
4. ดำรงอยู่ด้วยปัญญา ซึ่งมองที่เหตุปัจจัย

แนวทางปฏิบัติ

เดินทางสายกลาง หรือมัชฌิมาปฏิปทาปฏิปทาตาม
อริยมรรคมีองค์แปด คือ มีความเห็นชอบ ความดำริชอบ
เจรจาชอบ ทำการงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ พยายามชอบ ตั้ง
สติชอบ และตั้งจิตมั่นชอบ หรือปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา
คือ ศีล สมาธิปัญญา

มรรค (ความจริงที่ควรเจริญ)

มรรค คือ ทางหรือวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงความดับทุกข์

มรรคจึงเป็นเหตุแห่งนิโรธ ในลักษณะเดียวกันกับสมุทัยซึ่งเป็นเหตุแห่งทุกข์ มรรคกับสมุทัยจึงเป็นคู่ปรับของกันและกัน เหมือนโรคกับยาป้องกันและบำบัดโรค

1) มรรคมีองค์ 8 มรรค คือ ความจริงที่นำไปสู่การดับทุกข์

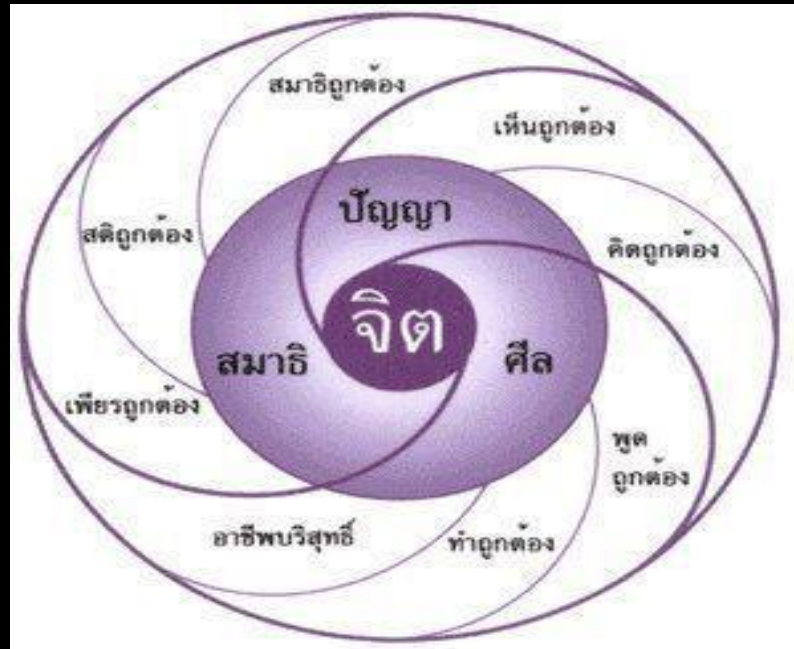
หมายความว่า หากผู้ใดปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้นั้นก็สามารถดับทุกข์ได้โดยสิ้นเชิงมรรคมีองค์ 8

1. สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ: ความเห็นหรือความรู้ความเข้าใจในอริยสัจ 4 ด้วยปัญญา
2. สัมมาสังกัปปะ ความดำริชอบ: ความคิดในทางที่ถูกที่ควร
3. สัมมาวาจา เจรจาชอบ: งดเว้นจากการพูดจาในทางที่ไม่ถูกไม่ควร
4. สัมมากัมมันตะ ทำงานชอบ: การกระทำที่เป็นกายสุจริต
5. สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ: ประกอบอาชีพ สุจริต ด้วยการงดเว้นอาชีพที่ ผิดศีลธรรม

6. สัมมาวายามะ พยายามชอบ: ประกอบความเพียร 4 ประการ

7. สัมมาสติ ตั้งสติชอบ: ตั้งสติพิจารณาสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง

8. สัมมาสมาธิ ตั้งจิตมั่นชอบ: จิตใจแน่วแน่นมั่นคงในอารมณ์ ไม่ฟุ้งซ่าน

อยากมีความสูงต้องเป็นคน

“มรรคง่าย”

มรรค
มีความเห็น
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาทิฏฐิ

มรรค
มีความตั้งใจ
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาสังกัปปะ

มรรค
มีการพูด
ในสิ่งที่ถูกต้อง
สัมมาวาจา

มรรค
มีการทำ
ในสิ่งที่ถูกต้อง
สัมมาทมัณตะ

มรรคมีการ
ประกอบอาชีพ
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาอาชีวะ

มรรค
มีความเพียร
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาวายามะ

มรรค
มีการรู้สึกตัว
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาสติ

มรรค
มีความแน่วแน่
ในทางที่ถูกต้อง
สัมมาสมาธิ

มรรคมีองค์ 8 เป็นหนทางนำไปสู่การดับทุกข์
ด้วยการดำรงชีวิตตามทางสายกลางที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา
เป็นคนมีมรรคให้ง่ายๆ เป็นสูงทั้งกาย เป็นสูงทั้งใจ

ทำได้ รวยแน่

รู้แก้ปัญหากการเงิน ด้วย "อริยสัจ ๔"

อริยสัจ 4 หมายถึง ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ หลักคำสอนเรื่องอริยสัจ 4 เป็นคำสอนที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งของพระพุทธศาสนา ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

ด้วยธรรมะที่พระพุทธเจ้าได้ให้ไว้แก่เรา ก็สามารถนำมาซึ่งความสุขทางการเงินได้เช่นกันนะคะ

- ทุกข์ -

รู้ปัญหา สาเหตุสาเหตุเงิน ไม่สบายกระเป๋า อย่าง ค่าบ้าน ค่ารถ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ค่าของใช้ฟุ่มเฟือย

- สมุทัย -

รู้สาเหตุ จุดเริ่มต้นของปัญหา อย่างความอยากได้ อยากมี ติดหรู เหมือนคนอื่น ๆ เขา

- นิโรธ -

รู้คิด แยกความต้องการ และความจำเป็นให้ได้ สิ่งใด เป็นความต้องการควรห้ามใจ

- มรรค -

รู้ทำ เดินทางไปสู่เป้าหมาย อย่างการแบ่งเงินเป็นสัดส่วน ออมเงินก่อนใช้เสมอ

ปัญญา 3

ปัญญา แปลว่า ความรอบรู้หมายถึง การรู้เห็นตามความเป็นจริง รู้ว่าอะไรคือคุณค่าแท้ อะไรคือคุณค่าเทียม รู้และเข้าใจว่า มนุษย์ควรแสวงหาอะไรให้กับชีวิต

1) สุตมยปัญญา : ปัญญาที่เกิดจากการฟัง หมายถึง ความรอบรู้ที่เกิดจากการรับรู้ข้อมูลจากภายนอก ทั้งการฟัง การอ่าน การเขียน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ บุคคลเมื่อรับรู้ข้อมูลต่าง ได้มากจะทำให้เป็นคนมีความรอบรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ดี เราเรียกบุคคลประเภทนี้ว่า พหูสูต

2) จินตามยปัญญา: ปัญญาเกิดจากการคิด หมายถึงความรู้ที่ได้จากการคิดที่เป็นกระบวนการทำงานของจิตภายในตัวเรา กระบวนการของจินตามยปัญญา จึงเป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความรู้ขึ้นอีกชุดหนึ่ง

3) ภาวนามยปัญญา: ปัญญาเกิดจากการภาวนา หมายถึงความรู้ที่เกิดจากการได้ลงมือกระทำ หรือเกิดจากประสบการณ์ที่ได้ลงมือปฏิบัติ กระบวนการของภาวนามยปัญญาเป็นกระบวนการที่ได้ลงมือปฏิบัติ และผ่านการทอสอบในเรื่องต่าง จนเกิดความรู้ความเข้าใจเพราะมีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้น ๆ

พระไตรปิฎก

พระธรรมวินัยถูกถ่ายทอดมา

ด้วยการท่องจำ ที่เรียกว่า มุขปาฐะ

ซึ่งพระเถระที่มีบทบาทสำคัญในการ

สืบทอดพระพุทธศาสนาล้วนเป็น

พระอรหันต์ทั้งสิ้น การจำหลักคำสอนจึงสามารถรักษาความ

บริสุทธิ์คือ มีความหมายและนำไปตามพุทธประสงค์ที่ทรงสอน

พระไตรปิฎก เป็นคัมภีร์เก็บรวบรวมคำสอนของ

พระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงแก่ประชาชน รวมเรียกว่า พระธรรม

วินัย พระไตรปิฎกจึงถือเป็นภูมิปัญญาพระพุทธศาสนา อันเป็น

คุณทรัพย์ทรงปัญญาที่พุทธบัญญัติให้ศึกษาเรียนรู้หลักคำสอน

ของพระพุทธศาสนาสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นหลักฐาน

อ้างอิงหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาและใช้ยุติเมื่อมีความเห็น

ขัดแย้งกันในเรื่องหลักธรรม

พระวินัยปิฎก

- พระวินัยทั้งหมดของภิกษุและภิกษุณี, สังฆกรรม, ประวัติความเป็นมาภิกษุณี และประวัติการสังคายนาครั้งที่ ๑ และ ๒

พระสุตตันตปิฎก

- พระสูตรขนาดยาวและขนาดกลาง, พระสูตรประมวลเป็นเรื่องๆ หรือเป็นข้อๆ พร้อมเรื่องราวประกอบของแต่ละพระสูตร รวมถึงภาษิตลาวก และชาดก

พระอภิธรรมปิฎก

- ธรรมล้วนๆ แบ่งเป็นหมวดๆ เป็นข้อๆ แบ่งตามธาตุ ธรรมะเป็นคู่ๆ การบัญญัติบุคคล และการถาม-ตอบกถาวัตถุ

1) พระวินัยปิฎก มีเนื้อหาว่าด้วยวินัยหรือศีล กล่าวคือ ข้อบัญญัติเกี่ยวกับความประพฤติความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของภิกษุและภิกษุณี อยู่ในเล่มที่ 1-8 รวม 8 เล่ม

2) พระสุตตันตปิฎก มีเนื้อหาว่าด้วยพระสูตร หรือพระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่บุคคลต่างๆ ในเวลาและสถานที่แตกต่างกัน มีลักษณะเป็นคำสนทนาโต้ตอบ คำบรรยาย มีทั้งที่เป็นบทร้อยกรอง บทร้อยแก้ว ร้อยแก้วผสมร้อยกรอง รวมทั้งพระธรรมเทศนาของพระสาวกลำคัญบางรูปอยู่ในเล่มที่ 9 – 33 รวม 25 เล่ม

สาระสังเขปในพระสุตตันตปิฎก เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาพระ

พุทธวจนะท่านจึงผูกเป็นอักษรย่อที่กำหนดพิจารณา มี 5 คำ คือ **ที, ม, สั, อัง, ขุ**

1. **ที** = **ทีมนิกาย** แปลว่า หมวดยาว หมายถึง หมวดที่รวบรวม

พระสูตรขนาดยาวไว้ส่วนหนึ่ง ไม่ปนกับพระสูตรประเภทอื่น รวมพระ
สูตรในหมวดนี้ทั้งสิ้น 34 สูตร

2. **ม** = **มัชฌิมนิกาย** แปลว่า หมวดปานกลางหมายถึง หมวดที่

รวบรวมพระสูตรขนาดกลาง ไม่สั้นเกินไป ไม่ยาวเกินไปไว้ส่วนหนึ่ง รวม
พระสูตรในหมวดนี้ทั้งสิ้น จำนวน 142 สูตร

3. สังก = สังกยุตินิกาย แปลว่า หมวดประมวล คือ
ประมวลเรื่องประเภทเดียวกันไว้เป็นหมวดหมู่ เช่นเรื่อง
พระมหากัสสปะ รวมเรียกว่า กัสสปสังยุตต์ เรื่องมรรค
(ข้อปฏิบัติ) รวมเป็นหมวดเดียวกัน เรียกว่า มัคคสังยุตต์
รวมพระสูตรในหมวดนี้ทั้งสิ้น จำนวน 7,762 สูตร

4. อัง = อังคตตรนิกาย แปลว่า หมวดยิ่งด้วยองค์ คือ จัดลำดับธรรมไว้เป็นหมวด ๆ ตามลำดับตัวเลข เช่น หมวดธรรมะข้อเดียวเรียกเอกนิบาต หมวดธรรมะ 2 ข้อ เรียกทูกนิบาต เป็นต้น รวมพระสูตรในหมวดนี้ทั้งสิ้น จำนวน 9,557 สูตร

5. ขุ = ขุททกนิกาย แปลว่า หมวดเล็กน้อย รวบรวมข้อธรรมที่ไม่จัดเข้าใน 4 หมวดข้างต้นมารวมไว้ในหมวดนี้ทั้งหมด

3) พระอภิธรรมปิฎก มี

เนื้อหาว่าด้วยหลักธรรมล้วนๆ ที่อธิบายในเชิงวิชาการ ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเหตุการณ์ ส่วนมากเป็น

คำสอนด้านจิตวิทยาและอภิปรัชญาในพระพุทธศาสนา อยู่ในเล่มที่ 34-45 รวม 12 เล่ม

พุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพานสูตร

พุทธปณิธาน คือ ความตั้งพระทัยของพระพุทธเจ้าว่า
ตราบใดที่พระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลายพุทธบริษัท 4 ยัง
ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วน 4 ประการ พระองค์จะยังไม่เสด็จดับ
ขันธปริณิพพาน ในมหาปริณิพพานสูตร พระพุทธเจ้าทรง
แสดงว่าพุทธศาสนิกชนจะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการดังนี้

1) การศึกษาพระธรรมวินัย ชาวพุทธจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม โดยการเรียนรู้และศึกษาพระธรรมคำสอนให้มีความรู้ความเข้าใจแจ่มแจ้งและเกิดความเชี่ยวชาญ คือ เป็นพหูสูต

2) การปฏิบัติธรรม ชาวพุทธนำหลักคำสอนที่ตนได้ศึกษาแล้วไปปฏิบัติจริง มิใช่เป็นเพียงการเรียนรู้ศึกษาให้เกิดความชำนาญในเชิงเนื้อหาอย่างเดียวนั้น และที่สำคัญจะต้องเป็นการปฏิบัติอย่างถูกต้องและปฏิบัติถูกต้องทาง

3) การเผยแพร่พระพุทธศาสนา ชาวพุทธต้องเป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอด บอกกล่าวธรรม สั่งสอนธรรม ด้วย รวมทั้งเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม

4) การคุ้มครองพระพุทธศาสนา ถ้าหากมีผู้กล่าวร้าย พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ หรือพระพุทธศาสนา โดยรวม ไม่ว่าจะเกิดจากพุทธบริษัทที่หลงผิด หรือเกิดจากการเบียดเบียนรังแก ของศัตรูภายนอก

พุทธศาสนสุภาษิต

กลุ่มคำสอนของพระพุทธเจ้าที่มีลักษณะเป็นคำพูดสั้นๆ
สรุปคำสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแฝงไว้ด้วยปรัชญาธรรม คติ
ธรรมในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง เพื่อเป็นคติธรรมสอนใจอันง่ายต่อการ
จดจำและนำไปเป็นหลักประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

อตฺตา หเว ชิตํ เสยฺโย : ชนะตนนั้นแลดีกว่า

การเอาชนะจิตใจตัวเองและการชนะจิตใจตนเองได้ก็หมายถึง การที่สามารถควบคุมจิตใจ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นใน จิตใจนั่นเอง รวมความว่า การชนะตน คือ ความสามารถในการ ควบคุมตนเองให้ทำในสิ่งที่ควรทำและไม่ทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ กล่าวคือ การทำความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเกิดได้ 3 ทาง คือ การคิด การพูดและการกระทำ การชนะตนเองจึงเป็นเครื่องแสดงถึงการ พัฒนาตนเองได้ในระดับหนึ่ง

การเอาชนะตนเองได้นั้นเป็นความยากเพราะต้องต่อสู้
กับกิเลสภายในของตนเองซึ่งเต็มไปด้วยความอยาก ความ
ต้องการ เป็นการต่อสู้ระหว่างจิตฝ่ายกุศล และฝ่ายอกุศล
พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนว่า “ผู้ที่เอาชนะคนทั้งด้านคน
ในสงครา๓ได้ก็ยังไม่เชื่อว่าเป็นผู้ยอดเยี่ยมในสงครา๓ ส่วนผู้
ที่ชนะตนเพียงคนเดียวได้เชื่อว่าเป็นผู้ยอดเยี่ยมในสงครา๓”

ชนะใครไม่สำคัญ...ชนะตนได้เห็นความสุข

การชนะ..คนอื่น..เป็นหมิ่นแสบ
เตียวกลับตน..เป็นแพ้..ไม่แน่นอน
ชนะตน.. จากชั่ว..เท่านั้นพอ
ย่อมเกิดก่อ..สุขแท้..แก่ตนเอง

- ธรรมะ คนทำงาน -

www.facebook.com/mejobshare

ให้รู้จักตัวเอง

สิ่งไม่ดีให้

ลด ละ เลิก

สิ่งที่ดีให้

ทำดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ธมฺมจารี สุขํ เสติ: ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข

ธรรมะ คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งมีเป็นจำนวน

มากและมีหลายระดับที่ผู้ปฏิบัติจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาวะ

และหน้าที่ของตนเองสำหรับนักเรียนหากสามารถประพฤติธรรม

ในระดับพื้นฐานการดำรงชีวิต เช่น เบญจศีล หลักสติสัมปชัญญะ

หลักอิทธิบาท 4 ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติธรรมตามหลักคำสอน

ในพระพุทธศาสนาด้วยเช่นกัน

ผู้ประพาศิธรรม คือ ผู้ปฏิบัติ

ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็น

การรักษากาย วาจา และใจให้สงบ

หมายถึงผู้มีความประพาศิดีทั้งทาง

กาย วาจา และใจ ผู้ประพาศิธรรมย่อม

อยู่เป็นสุข เพราะไม่ต้องเดือดร้อน และ

ระวางภัยต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

ปมาโท มจฺจุโน ปทํ: **ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย**

ความประมาท คือ **ภาวะที่ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้**

ตามปกติ หมายถึงการขาดสติ ขาดความยับยั้งคิด รวมความว่า การปราศจากความรอบคอบ การปล่อยใจไม่ระมัดระวังตัว

การตายจากความดี ได้แก่ การไม่มีโอกาสทำความดี เพราะตก

อยู่ในอำนาจการครอบงำของกิเลสอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท

เป็นการตายที่ยังมีชีวิตอยู่ประการหนึ่ง และการตายที่เราเรียกกัน

ทั่วไปว่าเสียชีวิต เพราะเหตุจากความประมาทอีกประการหนึ่ง

ความประมาทนำมาซึ่งภัยพิบัติและความสูญเสียทั้งชีวิตและ
ทรัพย์สินในขณะที่ความไม่ประมาทเป็นเหตุให้เกิดความดีงาม ดังนั้น
บุคคลเมื่อปรารถนาความดีงาม ความสำเร็จสมหวังในชีวิตจึงควร
ยินดีในความไม่ประมาท

สุตฺตฺสํ ลภเต ปญฺญํ : ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา

การฟังจึงเป็นการรับรู้ข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ

กระบวนการศึกษาหรือกระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอด

ความรู้เริ่มต้นที่การฟัง แม้หลักคำสอนพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า

หัวใจนักปราชญ์คือ สุ จิ ปุ ลิ ก็เริ่มต้นที่ สุตะ การฟัง บุคคลผู้รู้จัก

ฟัง ฟังเป็น หรือตามพุทธศาสนาสุภามิตินี้ เรียกว่า ฟังด้วยดี คือ

ผู้มีการศึกษาดี หรือคงแก่เรียน ที่เรียกว่า พหูสูต

การตั้งใจฟัง รู้จักเลือกสรร กลั่นกรอง เรื่องที่ฟัง และนำ
เรื่องที่ฟังแล้วไปปฏิบัติจึงจะเกิดผลเป็นความรู้ติดตัวและพัฒนา
เป็นผู้มีความรู้ดี ความประพฤติดี การฟังจึงเป็นบ่อเกิดความรู้
ผู้ฟังมากจึงมีข้อมูลเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า
เสมอ ส่วนผู้ไม่ชอบฟัง ไม่ชอบการเรียนรู้ย่อมปิดบังโลกแห่ง
ความรู้ของตนเอง ดังพระพุทธภาษิตว่า “บุรุษผู้ฟังน้อยย่อมแก่
ไปเหมือนวัวแก่ อ้วนแต่เนื้อ แต่ปัญญาอ่อนไม่เจริญ”

ข้อ 1 หลักธรรมของพระพุทธศาสนาล้วน ๆ โดยไม่มี
องค์ประกอบเรื่องบุคคล สถานที่ และเวลา อยู่ในคัมภีร์ใด

1. พระสูตร

2. พระวินัย

3. พระมถาย

4. พระอภิธรรม

ข้อ 2 หลักธรรมใดจัดอยู่ใน “ทุกข์” แห่งอริยสัจ 4

1. ขันธ์ 5

2. หลักกรรม

3. อิทธิบาท 4

4. คุณธรรม 6

ข้อ 3 การรับรู้ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ในขั้นที่ 5 คือข้อใด

1. จิต

2. เวทนา

3. สังขาร

4. วิญญาณ

ข้อ 4 ในแนวทางพระพุทธศาสนา เราสามารถพัฒนาตนเป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ได้อย่างไร

1. รักษาศีลให้ครบ

2. ยึดไตรสิกขาในการดำเนินชีวิต

3. ฝึกสติปัญญาจนถึงขั้นสุดท้าย

4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ 5 การกระทำของบุคคลในข้อใดมีการนำหลักธรรม อริยสัจ 4 มาใช้ในการดำเนินชีวิต

1. สมชายช่วยเหลือคนยากจนด้วยการให้เงิน
2. รัตนาทำบุญวันเกิดด้วยการไปซื้อนก ปลา มาปล่อย
3. น้ำตาสอบได้คะแนนไม่ดีเธอจึงตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิม
4. ทนายอายุเพื่อนๆ ที่ไม่มีเสื้อผ้าสวยๆ จึงขโมยเงินแม่มาซื้อ

เสื้อผ้า

ข้อ 6 หัวใจของศาสนาคือข้อใด

1. ศาสนพิธี

2. ศาสนิกชน

3. สัญลักษณ์

4. หลักธรรม คำสั่งสอน

ข้อ 7 ข้อใด ไม่ จัดเป็นความโลภ

1. อนงค์หยิบสมุดที่ได้รับแจกเกินมา 5 เล่ม
2. นัชชาอยากได้รถยนต์ในรายการเกมโชว์
3. พรอยากได้คะแนนดีในการสอบจึงขยันมากขึ้น
4. อังคณาเป็นขอทาน แต่อยากได้เงินมาก ๆ

ข้อ 8 ข้อใดเป็นพุทธศาสนสุภาษิตที่เกี่ยวกับการทำชีวิต ประสบกับหายนะ นำไปสู่ความตาย

1. สุกฺสุตฺตํ ลภเต ปญญํ
2. อตฺตตา หเว ชิตํ เสยฺโย
3. ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
4. ฌมฺมจาริ สุกฺมํ เสติ

ข้อ 9 สัมมากัมมันตะ จัดอยู่ในไตรสิกขาข้อใด

1. ศีล

2. สมาธิ

3. ปัญญา

4. ทานมัย

ข้อ 10 อัตตะ 3 จัดอยู่ในหลักธรรมใดของอริยสัจ 4

1. ทุกข์ : ธรรมที่ควรรู้
2. สมุทัย : ธรรมที่ควรละ
3. นิโรธ : ธรรมที่ควรบรรลु
4. มรรค : ธรรมที่ควรเจริญ

ประโยชน์หรือผลที่มุ่งหมาย 3
ประการ คือ ทิฏฐุชัมมิกัตตะ
(ประโยชน์ในปัจจุบัน), สัมปรายิ
กัตถุ (ประโยชน์ในเบื้องหน้า),
ปรหมัตตะ (ประโยชน์ชั้นสูงสุด คือ
พระนิพพาน)